

Vážení klienti,

léto pomalu končí a po dovolených a době odpočinku se můžeme všichni plni sil vrátit do práce. V novém newsletteru vám shrnujeme vybrané novinky, které nám léto přineslo, a věříme, že alespoň některé z nich vás potěší.

Dočtete se více informací ohledně zavedení slevy na

sociálním pojištění u zaměstnanců se zkráceným úvazkem, upozorňujeme na zavedení nových pravidel pro zdanění zaměstnaneckých nízkonenergetických automobilů a upozorňujeme rovněž na nové informace vydané Generálním finančním ředitelstvím k oznamovací povinnosti podle DAC 6. Nepřehlédněte ani zvýšení úroku z prodlení při opožděné úhradě daně ve druhém pololetí roku 2022 a případné možnosti, jak úrok snížit. Přinášíme i dva zajímavé rozsudky Nejvyššího správního soudu, jeden z oblasti výzkumu a vývoje, druhý se týká rizika švarcsystém v případě smlouvy o dílo uzavřené mezi právníckými osobami. Závěrem uvádíme vyjádření generální advokátky Soudního dvora EU Juliane Kokott v souvislosti s ručením člena statutárního orgánu za nezaplacené DPH společnosti.

V případě jakýchkoliv dotazů jsme Vám rádi k dispozici a těšíme se na další spolupráci.

Bohdana Pražská za tým KempHoogstad

Obsah

[Sleva na sociálním pojištění u zaměstnanců se zkráceným úvazkem](#)

[Nová pravidla pro zdanění zaměstnaneckých automobilů u nízkoemisních vozidel](#)

[GFŘ doplnilo nové informace k oznamovací povinnosti podle DAC 6 včetně praktických příkladů](#)

[Zvýšení úroku z prodlení a je možné ho snížit?](#)

[Odpočet na výzkum a vývoj a sporné otázky](#)

[Riziko švarcsystému i v případě smlouvy o dílo mezi právníckými osobami](#)

[Ručí člen statutárního orgánu za nezaplacené DPH?](#)

Sleva na sociálním pojištění u zaměstnanců se zkráceným úvazkem

Od 1. února 2023 si budou moci nově zaměstnavatelé uplatnit slevu na sociálním pojištění u vybraných zaměstnanců pracujících na zkrácený pracovní nebo služební poměr. Cílem je podpořit zaměstnávání osob, které kvůli věku nebo z důvodu různých životních situací nemohou pracovat na plný úvazek.

Měsíční slevu z pojistného hrazeného zaměstnavatelem ve výši 5 % (ze současných 24,8 %), si bude moci zaměstnavatel uplatnit z úhrnu vyměřovacích základů zaměstnanců ve zkráceném služebním nebo pracovním poměru, pokud (i) pracovní doba těchto zaměstnanců činí alespoň 8 hodin, avšak nepřekročí 30 hodin týdně; (ii) vyměřovací základ ze všech zaměstnání u téhož zaměstnavatele nepřesáhne 1,5násobek průměrné mzdy a (iii) zároveň, vyměřovací základ ze všech zaměstnání u téhož zaměstnavatele připadající na 1 hodinu z úhrnu odpracovaných hodin v kalendářním měsíci nepřesáhne 1,15 % průměrné mzdy.

Novela obsahuje ještě další podmínky pro uplatnění výše uvedené slevy. Do vybraných kategorií zaměstnanců budou mimo jiné patřit osoby starší 55 let, rodiče pečující o děti mladší 10 let, osoby pečující o osobu blízkou mladší 10 let, která je závislá na pomoci jiné osoby, osoby se zdravotním postižením či osoby na rekvalifikaci. U osob mladších 21 let lze slevu na pojistném uplatnit bez ohledu na rozsah jejich sjednaného pracovního úvazku.

V případě více zaměstnání u jednoho zaměstnavatele bude možné slevu na pojistném na konkrétního zaměstnance uplatnit pouze z jednoho zaměstnání. Pokud by zaměstnanec v příslušném kalendářním měsíci vykonával zaměstnání u více zaměstnavatelů, může tuto slevu uplatnit pouze ten, který o slevu zažádá jako první.

Současně musí zaměstnavatel svůj záměr uplatnit slevu na pojistném oznámit ČSSZ na předepsaném tiskopisu nejpozději ve lhůtě pro podání přehledu za ten kalendářní měsíc, za který chce slevu uplatnit. Slevu si zaměstnavatel odečte z úhrnu pojistného za daný měsíc. Zaměstnavatel bude zároveň povinen vést předepsanou evidenci o zaměstnancích, za které slevu na pojistném uplatňuje. Novela rovněž ukládá informační povinnost pro zaměstnance vůči svému zaměstnavateli. Pokud bude sleva na pojistném zaměstnavatelem uplatněna nesprávně z důvodu pochybení zaměstnance, bude moci zaměstnavatel po zaměstnanci požadovat náhradu vzniklého penále.

Nová pravidla pro zdanění zaměstnaneckých automobilů u nízkoemisních vozidel

Podle informace vydané Generálním finančním ředitelstvím (GFR) se nově od 1. července 2022 nepeněžní příjem u nízkoemisního vozidla stanoví jako 0,5 % z pořizovací ceny automobilu měsíčně (u ostatních druhů automobilů je

to 1%). Přestože je novela zákona účinná od 1. července 2022, přechodná ustanovení umožňují použít nové pravidlo pro celé zdaňovací období roku 2022.

Informace GŘ vysvětluje, jak zohlednit přeplatek za první polovinu roku 2022 před nabytím účinnosti novely. Neřeší ale přeplatek na odvodech pojistného na sociální zabezpečení a zdravotní pojištění za prvních šest měsíců roku 2022, ani blíže nedefinuje nízkoemisní vozidla. Je tedy otázkou, jaká vozidla do této kategorie patří a jak se bude jejich nízkoenergetická povaha prokazovat.

Dle vyjádření Všeobecné zdravotní pojišťovny je pro účely výpočtu odvodů pojistného na zdravotní pojištění možné do vyměřovacího základu uplatnit sníženou hodnotu daného nepeněžního benefitu až ode dne nabytí účinnosti zákona, tj. od 1. července 2022, nikoliv zpětně pro období prvního pololetí roku 2022. V praxi to tedy znamená, že celkový roční vyměřovací základ pro odvod pojistného na zdravotní pojištění a celkový roční zdanitelný příjem zaměstnance za rok 2022 bude rozdílný. ČSSZ se k této otázce prozatím nevyjádřilo.

GŘ doplnilo nové informace k oznamovací povinnosti podle DAC 6 včetně praktických příkladů

GŘ zveřejnilo nový seznam otázek a odpovědí k oznamovací povinnosti týkající se přeshraničních uspořádání (DAC 6). Informace upřesňuje, že oznamovací povinnost má podle DAC 6 pouze daňově transparentní entita. K transparentním daňovým entitám, jako je veřejná obchodní společnost nebo podílový fond, je podle GŘ třeba přistupovat tak, že jejich společník (partner), který se na uspořádání nepodílí z pozice investora, nebude považován za uživatele uspořádání.

Informace se zabývá i pozicí daňového poradce k oznamovací povinnosti podle DAC 6 při přípravě daňového přiznání. Práce daňového poradce, auditora nebo advokáta, který poskytuje služby po implementaci uspořádání, nesplňuje podmínky pro jeho oznámení z pozice zprostředkovatele. Poskytnutí poradenství v souvislosti s již implementovaným uspořádáním, na kterém se daňový poradce nepodílel, rovněž nenaplnuje podmínky pro jeho oznámení ani z pozice zprostředkovatele, ani z pozice vedlejšího zprostředkovatele. Dokonce ani posouzení již implementovaného uspořádání ze strany daňového poradce nezakládá oznamovací povinnost v pozici zprostředkovatele.

GŘ rovněž vyjasňuje, že pokud má zprostředkovatel bydliště, stálý pobyt, sídlo nebo místo vedení na území České republiky, vzniká mu oznamovací povinnost vždy výhradně v České republice, přestože k daňové úspoře dochází mimo ČR.

K posuzování testu hlavního přínosu GŘ uvádí více informací k naplnění příčinné souvislosti mezi charakteristickým znakem a očekávanou daňovou výhodou. Test hlavního přínosu není splněn, pokud daňová výhoda nepředstavuje

úsporu na dani, ale pouze zjednodušení daňové administrativy. Podle statistiky finanční správy bylo do první poloviny roku 2022 podáno celkem 157 oznámení podle DAC 6.

Zvýšení úroku z prodlení a je možné ho snížit?

Na konci června zvýšila Česká národní banka opět svoji repo sazbu, tentokrát na 7 % p. a. Vyšší repo sazba velmi ovlivní také výši úroků podle daňového řádu. Úrok z prodlení se tak od 1. července počítá sazbou 15 % ročně. Opožděné uhrazení daně je proto opět dražší.

Úrok z prodlení z nezaplacené částky daně se začíná počítat od čtvrtého dne ode dne, kdy je daň splatná. Nabíhá za každý další den prodlení a počítá se z neuhrazené daně vynásobené výší úrokové sazby složené z repo sazby ČNB platné k prvnímu dni kalendářního pololetí a navýšené o pevnou část ve výši 8 procentních bodů. Správce daně úrok z prodlení vyměří v případě, že ke dni uhrazení dlužné daně dosáhla částka úroku alespoň 1 000 Kč.

Výše úrokové sazby se tedy mění podle výše repo sazby. V roce 2022 budou sazby úroku z prodlení dvě, a to do 30. června 2022 11,75 % a od 1. července 15 %. Více než dříve je proto nutné dbát na včasnou úhradu všech daní. Úrok z prodlení se počítá stejně, ať už je daň zvyšována na základě dodatečného přiznání nebo v důsledku daňové kontroly. Podání dodatečného daňového přiznání ale umožňuje prominutí až 20 % úroku.

Úrok je možné snížit, pokud si daňový subjekt požádá o posečkání s platbou daně. Prodlouží se tím termín splatnosti daně nebo jejího rozložení na splátky, přitom za dobu posečkání se platí jen úrok z posečkané částky, který je na rozdíl od úroku z prodlení pouze poloviční (pro 2. polovinu roku 2022 tak bude sazba úroku z posečkané částky pouze 7,5 %).

Po uhrazení dlužné daně je možné rovněž požádat o prominutí úroku, žádost je zpoplatněna. Na základě důvodů uvedených v žádosti může správce daně snížit úrok o 20 až 100 %. Při uvádění důvodů pro prominutí daně doporučujeme nahlédnout do pokynu D-47, který se této problematice týká. Pokud víte o potenciálním doměrku daně, např. během daňové kontroly, je možné částku úroků snížit tak, že na svůj daňový účet uhradíte daň ještě před doměřením daně. Díky přeplatku, který se následně použije na uhrazení dlužné daně, se úrok z prodlení vypočte jen k datu skutečné úhrady dlužné daně nikoli až ke dni vyměření nedoplatku.

Odpočet na výzkum a vývoj a sporné otázky

V červnu 2022 vydal Nejvyšší správní soud (NSS) důležitý rozsudek týkající se uplatnění odpočtů na výzkum a vývoj. Rozsudek řeší dvě sporné otázky (i) souběh dotace a uplatnění odpočtu a (ii) nutnost povolit správci daně odnést si technickou dokumentaci k projektu výzkumu a vývoje, resp. její kopii pro účely ověření prvku novosti mimo prostory společnosti.

Co se týká souběhu uplatnění dotace a odpočtu na výzkum a vývoj v rámci jednoho projektu, soud připustil, že současná legislativa tuto variantu umožňuje, nesmí se však jednat o stejné náklady.

Zásadní přitom je, ne jaké náklady byly z dotace skutečně uhrazeny, ale které položky smlouva o poskytnutí dotace vymezila jako uznatelné náklady.

U druhé otázky soud posuzoval, zda daňový subjekt prokázal přítomnost ocenitelného prvku novosti či vyjasnění výzkumné nebo technické nejistoty v rámci jednoho ze svých projektů R&D. Daňový subjekt i přes opakované výzvy neodevzdal kvůli obavám o své know-how daňovým orgánům příslušnou technickou dokumentaci k projektu ani její kopii, podklady byly dostupné pouze v sídle společnosti.

Co se týká druhé otázky, NSS konstatoval, že daňový subjekt neunesl důkazní břemeno ve vztahu k prokázání prvku novosti, když správci daně nedal k dispozici projekt výzkumu a vývoj mimo prostory společnosti. Při prověřování odpočtu během daňové kontroly je tak subjekt povinen správci daně poskytnout relevantní dokumentaci nejen k nahlédnutí.

Riziko švarcsystému i v případě smlouvy o dílo mezi právníckými osobami

NSS vydal rozsudek týkající se švarcsystému a zastřené zprostředkování zaměstnání. Pro posouzení skutečného stavu je podle soudu rozhodující zejména jak své postavení vnímá samotný zaměstnanec, i když jsou služby fakturovány na základě smlouvy o dílo mezi společnostmi.

Ve zkoumaném případě realizaci díla na pracovišti objednatele zajišťovalo několik pracovníků cizí státní příslušnosti, se kterými objednatel neměl uzavřenou žádnou smlouvu. Jelikož cizinky pracovaly na stejném pracovišti se zaměstnanci objednatele, měly stejnou práci, školení, kontrolu, úkoly i odměny od objednatele. Vykonávaly stejnou nebo podobnou práci, byly zaškolovány, kontrolovány, úkolovány i odměňovány zaměstnanci objednatele. S většinou dotčených cizinek neměl uzavřeny žádné smlouvy ani zhotovitel. Naopak, všechny cizinky považovaly za svého zaměstnavatele právě objednatele. Interní postavení cizinek na pracovišti se tak žádným způsobem nelišilo od postavení zaměstnanců objednatele. NSS tak dovedl, že výkon práce cizinek naplnil ve vztahu k objednateli všechny znaky závislé činnosti, a tedy že se jednalo o švarcsystém, napříč tomu, že byla mezi společnostmi uzavřena smlouva o dílo a probíhala fakturace. Byla vyměřena milionová pokuta. Pokud by se prokázal zastřený stav agentury práce, byl by finanční postih ještě větší.

Kontroly nelegálního zaměstnávání jsou stále časté a sankce za ně jsou velmi přísné pro obě strany. V loňském roce bylo v oblasti nelegálního zaměstnávání uloženo 677 pokut v celkové hodnotě 165 mil. Kč; za zastřené zprostředkování

zaměstnání to bylo 134 pokut celkem za téměř 67 mil. Kč. Doporučujeme proto důkladně prověřit současné i budoucí smluvní vztahy se svými dodavateli.

Ručí člen statutárního orgánu za nezaplacené DPH?

Generální advokátka Soudního dvora EU Juliane Kokott se zabývala otázkou, zda obecné solidární ručení statutárního orgánu spadá do působnosti směrnice o DPH (z důvodu neschopnosti společnosti uhradit svůj dluh na DPH). Vyjádřila se také k tomu, zda může vnitrostátní úprava nařídít přímé ručení nepoctivého člena představenstva, jehož chování vede k neschopnosti společnosti daň řádně uhradit.

Došla k závěru, že přímé ručení jednatele za nezaplacenou daň třetího subjektu není v rozporu se směrnicí o DPH a je v souladu s ochranou finančních zájmů EU. Zároveň je podle ní zásadní přijmout vnitrostátní úpravu, která má za cíl odrazovat řídicí orgány od nekalé činnosti a dosáhnout tak vybrání daně do státního rozpočtu. V české legislativě bychom mohli tento institut přirovnat k termínu „péče řádného hospodáře“.

Bohdana Pražská
Filip Dostál

bohdana.prazska@kemphoogstad.cz
filip.dostal@kemphoogstad.cz

Upozornění: Informace obsažené v tomto článku mají obecný charakter a neposkytují detailní analýzu uvedených informací. Uživatelé by před konáním nebo zdržením se konání na základě informací obsažených v tomto článku měli zvážit využití příslušných profesionálních služeb. Nebudou akceptovány jakékoli nároky na odškodnění za kroky podniknuté ve vztahu k tomuto článku.

Pokud si již nepřejete dostávat KempHoogstad daňové novinky, mrzí nás to, ale respektujeme vaše rozhodnutí. Odhlášení provedete e-mailem: prague@kemphoogstad.cz nebo telefonicky: +420 221 719 000.

Veškeré údaje o odběratelích daňových novinek podléhají platnému nařízení o ochraně osobních údajů (GDPR).